

OBJEKTET

Gruppboendet X är ett jour- och korttidsboende, anläggningen innefattar ett 20-tal boenderum. Byggnaderna är mycket nybyggda, och brandlarmet installerades vid uppförandet. Brandlarmet inkom via ett telefonlarm klockan 07.43:08.

HÄNDELSEN

Klockan 07.15 anländer den kvinnliga personalen till anläggningen, man noterar då ingen rök från det aktuella rummet. Efter cirka 25 minuter inkommer ett brandlarm på centralapparaten, larmet kommer från sektion X, del X och rum nummer X. Det visar sig vara utlöst av vattenånga i samband med att någon duschar. När personalen återvänder från kontrollen upptäcker man att det tränger ut brandrök från dörren till rum nr Y. Försiktigt öppnar personalen dörren till rum nr Y, de finner att rummet är rökfyllt och att temperaturen är bastulik. En av kvinnorna kan ta sig in någon meter i rummet och konstaterar att den boende ej är i sin säng. Därefter stänger de dörren och återvänder till kontoret där de via telefon larmar räddningstjänsten. Larmklockorna kopplas också bort, klockan är nu 07.43. Branden har inledningsvis haft ett långsamt förlopp, med en begränsad temperaturstegring. Ett märkligt faktum är att inte rummets rökdetektor har indikerat branden tidigare. Först klockan 07.41 registrerar centralapparaten ett larm från brandrummet, samtidigt inkommer åter ett larm från duschrummet på sektion X. Besynnerligt är att brandrummets detektor, en multidetektor som är en kombinerad rök- och värmedetektor, inom samma minut 07.41, påvisar en hög värme i rummet. Några sekunder senare kollapsar värmedetektorn av brandtemperaturen, detektorns larmtemperatur är ställd på 60 grader. Klockan 07.42 inkommer också ett brandlarm från rummet närmast brandrummet. Med tanke på brandens utveckling i brandrummet är ovanstående tidsuppgifter från centralapparaten en smula vilseledande, de kan helt enkelt inte stämma.

UNDERSÖKNINGEN

Med tanke på att brandrummets detektor tidigare under året larmat för tobaksrökning vid nio (9!!) olika tillfällen, första gången den för några månaders sedan och vid senaste fallet för ett par veckor sedan, förefaller det ytterst osannolikt att samma detektor inte skulle registrera ett rum så fyllt av brandgaser att dessa tränger ut kring rumsdörren! Enligt min uppfattning talar allt för att detektorn har varit täckt med något när branden startar. När första larmet inkommer, redan klockan 07.40, kvitteras aldrig larmlagringen utan först efter de två minuterna, klockan 07.42, sker en registrering. Detta larm kommer från duschningen på rum nr X, men då brinner redan TV-apparaten i rum nr Y. Visserligen kan denna rök vara av sk "kall karaktär", och därmed få svårt att nå detektorn som omges av den varmare takluften, men i detta fallet verkar ett sådant skeende helt osannolikt. Speciellt med tanke på att multidetektorns båda funktioner, rök och värme, reagerar så gott som samtidigt, klockan 07.41. Vid brandplatsundersökningen kunde det konstateras att anläggningens centralapparat inte är tidsmässigt rätt inställd, verklighetens 07.41 blir i apparaten 07.57, en något förvillande tidsuppgift.

Brandtemperaturen har, som tidigare nämnts, från brandstart och fram till det att dörren öppnas av personalen, varit relativt låg. Det var ungefär som i en bastu, tyckte hon som gick in i rummet för att kontrollera om den boende fanns kvar. När kvinnorna öppnar brandrumsdörren är branden på väg att falna ut, brandgaserna har förbrukat det mesta av syret. Tack vare den låga temperaturen sker heller inte någon övertändning när dörren öppnas, däremot tillföres nytt syre till rummet, och när kvinnorna har stängt dörren tilltar branden och värmedetektorn påverkas. Kvinnan som bor i rummet närmast brandrummet uppger att hon vaknar av larmklockorna. Enligt centralapparaten så är larmklockorna igång under 3 minuter, de fränkopplas sedan i samband med att räddningstjänsten telefonlarmas. Mycket talar för att branden har startat i TV-apparaten, den hade enligt den boende stått på sedan kvällen innan, då mannen lämnade rummet vid 20-tiden. Mannen som bodde i

rummet rökte friskt, vilket inte minst de nio brandlarmen till honom vittnade om. Det är väl inte helt uteslutet att cigarrettrökning kan vara en tänkbar brandorsak, men det lutar mer åt en TV-brand. Ett par lampor fanns i direkt anslutning till TV-apparaten, dessa verkar dock helt oskyldiga i sammanhanget. De hade enligt mannen inte varit tända.

SLUTSATSER - ERFARENHETER

Anläggningen hyser alltså ett 20-tal boende i lika många rum, och nattetid finns det ingen fast personal på plats, tillsynen sker då genom ronderingar av både personal och väktare från ett vaktbolag. Den inträffade branden, samt strulet med larmet, om det nu är av teknisk eller mänsklig karaktär, pekar enligt min uppfattning på behovet av en ständig bemanning på anläggningen, således personal på plats även kvälls- och nattetid. Enligt instruktionen så anges det att ett larm från rökdetektorn, under personaltid, går lokalt, och under övrig tid till vaktbolaget vars väktare undersöker orsaken till larmet. Om värmedektorn däremot påverkas sker ett direktlarm till SOS-Alarm och Räddningstjänsten. Dessvärre visade det sig att även värmedetekteringen hade satts på larmlagring, av allt att döma inte av våda. Man ville helt enkelt gardera sig mot ifall någon skulle sätta en tändare under detektorn...! Naturligtvis såg våra larmutredare till att värmedetekteringen förpassas direkt till SOS-Alarm.